

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXX.

V Ljubljani, 25. svečana 1887.

List 8.

Nova maša.

(Pridiga nekdanjega Teržaškega škofa Mat. Ravnikarja.)

(Konec.)

3. Mašnik je tretjih duhoven ozhe svojiga ljudstva. V' Jesufu Kristufu fim vas rodil, pravi f. Pavl škosi svet' evangelj, ter jih svoje otroke imenuje in sinove vse tiste, ki jih je podvúzil, in sam sebe njih ozhéta. In letó, lubi priatli, po vfi pravízi. Po vfi pravízi to saflúshi vřak práv mářnik, zhe kolkaj premířlivo njegove déla. Komaj pridemo na svet, in mařnik naf prerodi is greřhniga, sa nebéfa popazheniga zhlovéka, v' lubiga bôřhjiga in Bogú dopadlíviga otroka. Kakor hitro se nam pamet odpíra, řkerbí mařnik sa nafhe duhovno shivlénje: vuzhí, opomínja, řvarí naf, in klízhe kakor Jesuf nekadaj: Puřtíte otrozhízham k' meni priiti: ozhetje, mátere, pořhlajte nam otrozhízhe. In trúdi in vbíja se s' nami nafhe mláde řerza napelváti k' vřimu dôbrimu, vuzhí naf Bogá práv pořnáti in lubíti. Kaj bi pomagalo teléřno shivlénje, bogatía in obřlnořt, zhe bi bila duřha samujéna? Kaj sdrávje in těrdo trúplo bres dúřhniga sdrávja in dúřhne mozhí? Bólřhi bi bilo sa taziga zhlovéka, de bi rôren ne bil. Tako shivlénje imenuje řmert f. Pavl. Kdo ima tedaj řkerb sa pravo shivlénje zhlovéka. in zhe ga řaprávi, kdo mu řpet k' njimu perpomóre? in kdo je bólřhi ozhe, kakor kdor řkerbí sa nafhe duhovno shivlénje? Zhe je otrokam dobro, se právi ozhe s' njimi veřelí, zhe jim je hudó, s' njimi terpí, in jim zhe pomápati: zhe řo řvéta potrebni, jim ga dá, zhe řo řhálořtni, jih toláři, zhe řo řvarjénja vředni, jih řvarí; s' eno beřédo, dôber ozhe je perbeshářhe, bramba in řvét svojih otrók. Ravno tako dober duhovén. Kakřhino veřelje sa duhovřkiga pařtrja, zhe vídi, de se njegovim ovzhizam dobro godí, zhe rářejo in mózhne perhajajo v' dôbrimu, in de jim tékne bôřhja beřéda? Kaj pa ga móre tudi bôř boléti kakor zhe vídi, de ovzhíze terpé, ali pa de nózhio řliřhati njegoviga glařú, de samézhejo pařho bôřhje beřéde, ki jim jo ponúja, de jedó in píjejo řtrúp v-se nameřt veřhniga shivlénja? Kakor dober ozhe otroke, tako naf tudi duhoven vuzhí v tákřhnih okolřhinah, opomínja in řvarí; per řerzu mu je nafha duřha kakor njegova lářtna, in velikrat, kadar greřhnik bres řkerbí řpí, njegov duhovřki pařtr ne řatířne ozhí zélo nózh, ker ga greřhnikova duřha řkerbí. Kam se oberne

otrók nar ráři, kej ířhe pomóžhi, na koga se řanéře nar bôř? Na řtarířhe. na ozhéta in mater. Ravno tako, kadar řmo mí v' kaki řadřegi. bo naj duřhna ali teléřna, kadar nam kaj na řerzu leřhí, in řzer nobénimu ne řavúpamo, in se ne móremo s' nobenimu práv pogovoríti, h' komu se podámo, h' komú grémo in odkriemo řvoje řerze. řvoje nadlóge in nótranje teřháve. Oh k' duhovnam imámo řhe nar veřhi řavúpánje.

Zhe naf Bóg s' kako nefřéřho obřířhe, zhe nam pořhle kako nevářno boléřen. kej ířhemo pomóžhi in trořhta, toláři? Oh, kadar řázhne řmert terkati na perři, in mu prihóřno řôřbo napovdváti, kako se tukaj obrazhúje po pořtéli bolník, od ene řtraní mu boleřhíne persadevajo, od druge veřt nepokóřna. Kakor otrozi po ozhétu, de bi řkórej priřhli domú, tako sdiřuje tukaj bolník po duhovnu. Le od déleřh ga řaglédati, mu je řhe řořhej per řerzu. Duhóven řtópí k' njemu, ga priasno nagovorí, mu právi tolářhne řeřáize nafhe řvete vére, ga vuzhí poterpeřhlívořt. ga vuzhí se vdáti v bôřhjo vóljo. ga opomína na bólřhi shivlénje uniga řvéta, ga pokrepzhá s' řvetimi řakramenti, mu vřmirí veřt, in kadar zhlovéka zel řvét řapuřtí, je duhovén řhe per řádnimu řdiřleju nafř pomóžhnik in priátel. Kakor dôber ozhe ne řapuřtí svojih otrók v' nobéni okóřlřtávi, tako je tudi duhovén perbeshářhe, pomóžh in řvét svojih ovzhíz, kólikorkrat ga kdo potrebúje: bo naj nózh ali dán, lepo ali gerdo vřeme, mras, vřořhína ali deřh, lépa ali gerda pót, řád nam perřezhe na pomóžh, veřhkrat perřezhe na pomóžh, ko se naf is řtrářa se nê boléřni naleřti vře ludje ogířbajo; na vře pořáři, v' ozhítu nevářnořt svojiga shivlénja se póda, de řpólni řvoje řvéto dolřhnořt, in de nafho duřho ořnê, ři práde veřhkrat k' nam řam řebi po boléřen in řmert. Al móre řturíti ozhe veřh sa řvoje otróke?

Hózhem řhe dálej govoríti, lubesřnivi priáři? vam hózhem práviti řhe drúge řkrivnořti, ki se godé po mařhnikovih rókah sa nafhe ířvelízhanje in sa řřéřho nafho? Práviti, kako je mářnik řhe řřédnik med Kriřtufam in med nami? práviti, kako se Jesuf Kriřtuf po njegovih rókah řhe řmiraj daruje sa nafhe gréhe nebeřhkimu Ozhetu in sa gréhe zeliga řvetá? práviti, kako od nebeřhřkiga Ozheta s' njegovim lařtnim řinam v' rókah klízhe míořt in gnado sa naf s' nebeř? Hózhem, lubesřnivi priatli, govoríti dálej řhe od drugih dobrót, ki nam jih Bóg řkařúje po duhovřnih? O lubesřnivi priatli, vře řtánové bi mógeř prehóřiti in vře řtárořti, od křřřtřniga

káma do altarja, in od altarja noter do gróba, in od gróba bi val mógel pelati noter do mertvih v' víza; pa samolzháno bodi vfe to. Sakaj nerad govorím od fvojiga ftaná, in fhe tega bi ne bil nikól v' mífli jemál, ko bi zháfí ne bili táki, in ako bi vam jimél kdo drúgi refuízo povédati, zhe duhovní obmolzhé. Ne posabímó tedaj nikól, l. p., kaj fo nam duhovní: nafhi frédniki fo per Jesufu Kríftufu, nafhi vuzheníki fo, nafhi sdravníki fo, nafhi duhovní ozhétje, nafhi právi dobrótniki fo. Pa de bomo dobróto boshjo fhe ból fposnáli, ki nam jo Bóg fkáshe, de nam od zhafa duhovne pofhíla, pomíflimo fhe ob kratkim, kaj bi bilo, ako bi vézh duhovnov ne bilo.

Kaj bi bilo, ako bi duhovnov ne bilo, fe vídi in pokáshe práv ozhítno is vfiga, kar fmo dosdaj govoríli. Duhovni fo, ktírí ohránio véro in Jesufov návuk med nami, oní fo, ktírí fhe opovérájo, de se hudobíja popól-nama ne rasífe po sémli, oní fo, ktírí nam ne obdershé famo odpertih ftudénzov boshje mílofti, ampak tudi nafha zháfna posémflíka frézhja je vézhi dél duhovnam perpífatí. Gorjé nam, lubesnivi perjáltli, zhe duhovnov ne bo; gorjé nam né famo kar na dúfhi, temuzh kar posémflíko sadéva. Oh, bil je fhe zháf na svétu, ki ni bilo duhovnov poftávlenih od Bogá. Pa smílen Bóg, kákfhina tmá in flepóta je bila tudi takrat na svétu! Ludjé, ktírím fi pámet dál, fo kámuje, drévje, sveríne, zlo zhéfen, zhébul molíli; le tebe nífo fposnáli in zha-ftíli, kaj právim, zhéfen in zhébul? tudi vfáka pregréha je iméla fvoj altar, le tí, ftvárník vfíh rezhí, nífi imel nobéniga! Oh kákfhine kervíze, kákfhine gerdóbe, kákfhine ftfíke fo fe takrat goáile po sémli. Velíka flepóta je bila v' pámeti, pa fhe vézhi hudobíja v' ferzih, in krívíze bres fhtečila povfot. In kako móre tudi drugázh bití, lubi poflufhávzi, po krájih, ker Bogá ne posnájo, ker fe ga níhze ne bojí? Ker véftí ní? in kako bo tam véft, ker vére ní? vfák shíví po fvojih pozhútkih, vfák gléda, né kaj je práv, temuzh, kaj mu véde, né kaj je dolshnoft, temuč kaj káshe dobízhik, né perftopíti fvojímu blíshnímu, temuzh satréti ga. Míflíte fi famí, lubi poflufhávzi, eno deshélo sgól rasvujsdánih ludí, bres vére, bres ftrahú boshjiga. Jést faj bi ráji shível med dívjo sveríno po gójsdih, kakor med takími ludmí. Kdo je prelóshil ródu zhlovéfhíkímu take nadlóge? Kdo dal bólfhi zháfé? in kdo opéra take bólfhi zháfé? Kríftufova véra jih je dála, l. p., in duhovní jih opérájo od njega poftávleni. Jesuf naf je navúzhil Bogá práv posnáti, on je pernífel pravízo na sémlo, on je navúzhil ludí fe lubíti med feboj, kakor naf je on lubil, in dál fam febe sa naf, on naf je navúzhil zhífto, pokójno, pravízhno, pofhténo shívéti in fpolníti dolshnofti vfák fvojiga ftaná. In od tíftiga zhafa fi je svét oddíhnil, in naftopíli fo bólfhi zháfí. In kdo opéra te bólfhi zháfé, kdo jih ohráni, vpráfham fhe enkrat? Kríftufovi nameftníki, duhovní, jih hránio in operájo, ker véro Kríftufovo hránio in várjejo, operájo jih is tígá fvetíga kraja tukaj, opérájo jih v' fpovdnízi, opérájo jih s' vfími fvojími duhov-fkími opravíli, ker naf k' brúmnofti, bogabojézhnofti, pravízi, mílofti, fvétofti napelújejo, in fe vpréjo pregrehi in hudobíji, kjer mório. Sakaj zháfí fo táki, kakorfhíni fo ludjé: ludjé dóbri, zháfí dóbri; ludjé hudóbni, zháfí hudí. Ne bo naj tedaj vézh duhovnov, in nameftníkov Kríftufovih, kmalo tudi Jesufove vére ne bo vézh, in nekđánji ftráfhní zháfí bodo kmalo pertífoíli, né le sa dufho ftráfhní in nefrézhní zháfí, ampak ftráfhní in nefrézhní zháfí tudi sa teléfnó. In nekólko fhe sa réf pertífkájo, famí jih fhe vídimo in zhútímo. Lohka fhe vídíte famí, kaj bo, zhe duhovnov ne bo, in naf véra Jesufova míne. Od kod. (Op. Tukaj je več prečertanega v rokopísu; potem právi dalje.)

Kaj, lubesnivi priátli, fe bózhemo vuzhíti is vfiga tígá?

1. Vúzhímó fe pervízh, de duhovfki ftán ní tako nepotrében, kakor ga popíflújejo nektírí fovráshníki Je-sufovi. Vúzhímó fe, de bi Jesuf ne bil mógel vézhi dobróte fkásati ludem, kakor de je en pofében ftán na-právil, fvoj návuk in zhífto véro med ludmí ohráníti, in de ne móre mo nikól dóft bití hvaleshní Bogú.

2. Sposnájmó drugič, kakó velíke fo dolshnofti duhovfkiga ftaná, teshavne in nevárne, in de tudi mafhoik fhe smiraj slab zhlovek oftáne, k' hudím náguen, kakor vfák drúgi. Pofébná guáda boshja mu je potrébna tolke dolshnoft práv fpolníti, pa per vfím tím bo fhe vúnder per marfkaki perlo-hnofti pokasal, de je zhlovek. Satorej, zhe saglédamo kako slabóft nad njím, níkar ga prezej ne sanízhújmo, níkar ga ne zhernímó... (Op. Sklep ní ízpeljan, naj sí ga blági čítatelj sam mífli ali ná-redí. Vr.)

Sreča moja — sreča tvoja!

Ko sem premišljeval bogatine, mislil sem si vselej, kako lahko bili bi ti srečni, ako bi znali svoje bogastvo prav obračati, posebno ak bi revnim pomagali v njihovih nadlogah. Nič ne osreči bolj kot to, ako človek druge osreči zaradi Boga. „Dati je boljše, nego vzeti.“ Žali, da je le preveč takih med bogatini, ki tega ne storé, le preveč radi svoje bogastvo nespametno obračajo, prav stiskajo, ali pa razuzdano zapravljajo; ne znajo ga tako rabiti, da bi bili zares srečni.

Po tem vvodu pripoveduje „Sendbote“ to le:

Tako godilo se je tudi Blackwell-u. Bil je on zadnji svoje družine, ker je vse premoženje svojih sorodnikov podedoval; bil je najbogatejši prebivalec v Londonu. Bil je neozenjen, blagega serca in povsem značajan mož. Svoje tovarne je poprodal, da bi v miru prebil svoje življenje. Ker je bil dosedaj večno navajen mnogo delati, mu mirno življenje nikakor ni hotlo vgajati; postal je nemiren, čmeren, prešnja veselost mu je popolnoma pošla.

Nekega dne reče: „Čemu so mi ti zakladi, ali hočem biti le njihov varh. Star sem že in ne ljubi se mi, da bi živel zapravljivo kakor mladina; tu ležé zakladi, a meni ne dajejo onega veselja, katero sem si mislil. Menim, da je najrevnejši tako srečen, ako ne bolj, kakor jaz.“

V taka premišljevanja vtopljen šel je z uklonjeno glavo ob bregu reke Temze na sprehod Viljem, eden izmed njegovih prejšnih delavcev, ga vidi in mu zakliče: „Čemu ste tako žalostni, gospod, tako bogat mož kakor ste?“

„Ravno moje bogastvo je vzrok moji žalosti,“ odgovori Blackwell, „kaj mi koristijo milijoni?“

O gospod, mu reče uni, dajte drugim kaj od svojega bogastva; vi lahko postanete oče mogim sirotam. Blackwell se zamisli pri teh besedah.

Na to pravi: „Pojdi z menoj. Viljem, bil si nekđaj moj delavec, poznam te, da si pošten. Dal si mi dober svet in prvi sad moraš ti vžiti. Koliko bi uzel, ko bi ti jaz svojo denarnico odperl?“

„Koliko bi uzel, gospod? To bi bilo pa res lepo! Ako bi vam bila resnica, ne bi dolgo pomišljal, uzel bi 400 cekinov; sozidal bi si hišico, nakupil usnja in orodja in bi nadaljeval čevljarstvo rokodelstvo, katero sem moral vsled nezgod popustiti.“

Ti si pošten in odkritoserčen človek; le pojdi z menoj, dal ti bodem zahtevano svoto.

Blackwell je spolnil, kar je rekel; priporočil je pa čevljarja še svojim prijateljem. Pridni Viljem se je kmalu toliko opomogel, da je mogel verniti blagemu dobrotniku 400 cekinov. Blackwell jih je vzel, a dal jih je Viljemovi

najstarejši hčeri za doto. Cela družina je kmalo se popolnoma opomogla.

Blackwell, kateri še nikdar ni doživel takega veselja, zahvalil se je Božji previdnosti za svoje bogastvo, katero mu da zmožnost sebe in druge osrečiti.

Večkrat je rekel: „Da, to je prava poraba bogastva, katero nam je Bog dal. On mi ga je dal, da revščino svojega bližnjega olajšam.“

Od tega trenutka ni ga bilo dné, da ne bi bil temu ali onemu pomagal v revščini. Največje njegovo veselje bilo je, ubozih poiskati in jim pomagati. Zdaj je poslal temu obleke po pošti, zopet drugemu jedil; bolnikom je kupoval zdravil in drugih potrebnih reči. Marsikakemu tergovcu, ki je brez lastne krivde prišel v nesrečo, poslal je velike svote denarja, da si je mogel zopet opomoči. Vedno pa je to storil tako, da nihče ni vedel, kedo je in to je bilo njegovo največje veselje, ako je mogel pomagati tako, da se mu dotični še zahvaliti ni mogel.

Nekega večera šel je po ulicah, da bi zopet našel kakega ubožčka. Dva slabo oblečena meščana šla sta pred njim in sta se pomenkovala o svojem gospodarstvu, njega pa nista opazila.

„Oh“, zdihne eden, „ko bi Blackwell, kateri je že tolikim pomagal, vedel, v kakih nadlogah živim, lahko bi me rešil! 50 cekinov bi lahko mojo srečo ustanovilo.“

Drugi pravi na to: „Meni bi pa to še ne bilo dosti, jaz bi jih moral najmanj 200 imeti, ako bi si hotel stanje zboljšati.“ — Nato se jima Blackwell približa.

„Prijatelja, oprostita, jaz sem poslušal, kaj sta govorila,“ pravi Blackwell. „Prav imata, on bi vama res lahko pomagal, ako bi poznal vajine razmere. Jaz bi lahko njega prosil za denar, ker pa ima sedaj veliko opravila, ne morem tega storiti. Ali mislita, da je on edini v Londonu, da bi vama posodil denar? ako mi jutri-večer prineseta spričalo dobrega vedenja tu sem, se vama bo volja spolnila. Samo nikar se ne trudita, da bi zvedela, kdo sem.“ Na to se je poslovil.

Moža sta bila kar osupnila. Pogledala sta se in nista vedela, ali bi slušala neznanega moža. Vendar se odločita, da prideta drugi dan ob določeni uri na isto mesto. Ko sta prišla, že ju je čakal dobrotnik. Podala sta mu spričevali in on jima da denar, na kar je pa ravno tako hitro odšel, kakor prejšnji dan, ne da bi bil zahteval pobotnice.

Vsa začudena stala sta v največji zadregi, ker se mu še zahvaliti nista mogla. Sklenila sta mu poverniti denar, zaradi tega sta na borzi prilepila list, na katerem je bilo zapisano, da bodeta denar potem izročila oblastništvu in da naj si ga dobrotnik tam poišče, ker ne veta, kedo je bil.

A drugi dan bil je list že odtergan. Mesto njega bil je pa drugi z napisom: „Jaz sem popolnoma zadovoljen, ker vem, da sem dal denar poštenima možema in tudi nočem, da bi mi ga vernila; zato sem že poslal oni spričevali vajinemu županu nazaj.“

Celi London bil je radoveden, kedo da bi mogel biti isti dobrotnik? Blackwell, kateri ni hotel, da bi kedo vedel za to, še svojim najboljšim prijateljem ni povedal. Skoro gotovo bi nihče ne bil zvedel, ako bi se ne bil njegov oskerbnik spomnil, da mu je tisti dan toliko denarja izplačal.

Ta je potem povedal prijateljem in na ta način se je zvedelo o blagem dejanji, čeravno zoper voljo Blackwell-ovo.

Vi bogatini, premislite, da bode Zveličar na sodnji dan rekel: „Bil sem lačen, in niste mi dali jesti“ i. t. d.

On bode toraj podelil onim, ki svojim bližnjim dobrote delijo, nebesa; one pa, ki to opuščajo, zavergel bode v večno pogubljenje.

Slava Kranjcev na Dunaju.

(Govoril v kat. družbi 9. sveč. 1887 Jož. Pihlar.)

V teh dnevih posebno svet na vse kriplje vabi k predpustnim veselicam, od katerih se pa marsikdo domú verne s težko glavo, z izpraznjenim žepom, in kar je nar bolj žalostno, s strupom, to je, z grehom v sercu. Jaz pa čast poslušalce vabim, da se vsi skupaj podajmo na Dunaj, in to za blizo 200 lét nazaj, — ne h kaki veselici, tudi ne, da bi ogledovali in občudovali znamenitosti glavnega mesta našega cesarstva. Kaj tedaj? Vém, da moji poslušalci kot verni katoličani radi hodijo v hiše Božje in tudi radi poslušajo besedo; stopili bomo toraj v eno dunajskih cerkvá in sicer v avguštinsko cerkev — še vé, da v duhu. — Našli jo bomo napolnjeno z vernim ljudstvom, med katerim bomo vidili veliko Kranjcev, naših rojakov. — z lece, prižnice, pa bomo slišali iz ust slovečega pridigarja, kako preslavlja svete patrone, pomočnike Kranjske dežele in ob enem tudi preslavlja te dežele in narod Kranjski. Pridiga je, se ve da, v nemškem jeziku.

Govoril namreč bom nekoj o pridigi, ki je bila leta 1705 na Dunaji v avguštinski cerkvi. Slavnostni govor je bil tisti čas tudi tiskan in pred 30 leti ponatisnjen v letnem poročilu ljubljanske gimnazije pod naslovom: Redliche Red für die krainerische Nation, po slovensko bi se reklo: poštena beseda kranjskemu narodu.

Zavoljo ložjega razumljenja sem k temu govoru dodal nekatere opazke, in da ne bi bil govor preveč dolg, sem manj važne reči izpustil; vendar pa tako, da govor v celoti ni predrugačen. V Beču, na Dunaji in okolici je bivalo, kakor še zdaj, več Kranjcev. Tadanji govornik se v govoru nikjer ni poslužil besed Slovinci ali slovenski narod, (Slovenen, slovenische Nation), temuč le: Kraincr, krainerische Nation, Herzogthum Krain, to je: Kranjci, kranjski narod in vojvodina Kranjska. Tudi jaz sem v prestavi ostal pri teh besedah. Sej govoril je prav za prav le o Kranjskem in gotovo je bila večina „Kranjcev“; bili so pa brez dvoma tudi drugi in Slovinci in ljudje sosednjih dežel; vsaj je naš pesnik Valentin Vodnik za pred 100 leti pél:

Dobrovčan, Kotoran,
Primorec, Gorenc,
Pokopjan, po starem
Se zove Sloven'c.

In dalje: Drava, čigava je?
Soča, čigava je?
Jih bomo var'vali,
Kdor jih će pit'!

In konec: Od prvega tukaj
Stanjuje moj rod;
Če ve kdo za druž'ga,
Naj reče, od kod?

Kranjci, kakor zgodovina spričuje, bili so vedno zvesti otroci svete rimske katoliške cerkve, verli domoljubi in vdani svojim vladarjem. Zoperstali so navalu protestantizma ali luteranstva, hrabro so se borili zoper sovražnika kerščanskega imena, krutega Turka, kateri je hotel naše dežele, da, celo ves kerščanski svet, pod polumesec spraviti.

Tudi daleč od svoje domovine med ptujim ljudstvom niso zâbili pobožnosti svojega naroda, ter so na Dunaji

vsako leto napravili cerkveno slovesnost na čast svetih patronov svoje domovine.*)

To se je zgodilo tudi 30. avgusta leta 1705 v ravno omenjeni cerkvi. Slavnostni govor ali pridigo pri slovesni službi Božji je imel takrat sloveči pridigar, učeni redovnik neobutih avguštincev Pater Abraham a Santa Klara, za to naprošen od Kranjcev v večjo povzdigo te cerkvene slovesnosti

Predno pa pridemo do slavnostnega govora, mislim, da ne bo odveč, omenjenega slovečega redovnika s častitimi poslušalci nekoliko soznaniti, ako bi slavni mož kateremu tu zbranih utegnil neznan biti.

Pater Abraham, cesarski dvorni pridigar, bil je sloveč govornik; k njegovim pridigam je ljudstvo kar vrelo; prištevajo ga najbolj slovečim govornikom tistega časa.

Na posebni, pogosto nekako šaljivi način, v prilikah, podobah in basnih je neustrašljivo šibal napake, pregrehe in strasti — ne le priprostega ljudstva, temveč tudi višjih krogov, celo visoki gospodi ni prizanašal. O času kuge bile so njegove pridige veliko tolažilo zbeganim prebivalcem dunajskega mesta. Spisal je tudi več knjig, katere imajo vse nekako čudne, osoljene naslove.

Tako se imenuje ena: „Heilsames Gemisch — Gemasch,“ po slovenski bi se ne mara reko: zdravilna zmes, ali zveličavna zmes. Druga je imela naslov: „Huj und Pfuj die Welt.“ T. j. Oj lepote in gerdobe svetá. Zopet druga: „Merks' Wien,“ po slovenski: Dunaj! zapomni si: potem knjiga pod naslovom: Judas der Erzscheml für ehrliche Leut: — Judež naj bolj zrel hudobnež za poštene ljudi — in druge. Pater Abraham je bil jako spoštovan v vsih krogih. V kratkem času je dosegel višje stopinje v svojem redu, in leta 1692 so ga sveti oče papež Inocencij XI zvolili za defnitorja redovne okrajine in kot taki je bil enkrat nekje tudi v Ljubljani, kjer je bil takrat tudi en samostan menihov avguštinov. V njegovi zadnji, smertni bolezni mu je bila redka čast, da ga je sam cesar, Jožef I, obiskal. Umerl je Pat. Abraham 1. dec. 1709 in je njegovo truplo spremljala na pokopališče celo cesarica Eleonora.

Kakor pri slovečih osebah sploh, je krožilo med ljudstvom več pripovedek tudi od Pater Abrahama. Ene naj tu omenim:

Živela je takrat na Dunaji silno bogata, pa v mešenost in nečimernost vsa vtopljená gospa. Slišala je praviti od pridig Pater Abrahama, kateremu je dala priimek: „smešni pater.“ Radovedna, vendar slišati pridigo tega redovnika, poprašuje enkrat, bo li ta in ta dau „smešni pater“ pridigoval. Pater Abraham to zvé in pošlje gospej vabilo z besedami: Danes o tej in tej uri bo pridigoval „smešni pater,“ pridiga bo pa veljala le nespokornim grešnikom, tedaj ste gospa povabljeni; smejali se pa ne bodete, ker bodete od smešnega patra slišali, kaj vas v peklú čaka, ako se resnično ne spokorite.

Po tem, akoravno le poveršnem načertu osebe tega slovečega redovnika, mislim, bode gotovo zanimivo slišati preslavljanje svetih patronov, tako tudi kranjske dežele in naroda kranjskega po tako slovečem govorniku, kakor je bil Pater Abrahama S. Klara, in to pred blizo 200 leti pred preobilnimi poslušalci na cesarskem Dunaju.

Poslušajmo tedaj govornika pri omenjeni cerkveni slovesnosti. Rék ali tekst pridigi je bil: Narrabo mirabilia tua. (Ps. 70.) Oznanoval bom tvoja čuda.

Potem je začel govoriti takole:

S tvojim privoljenjem, predraga mi vojvodina Kranjska, s tvojim privoljenjem hočem danes govoriti o tvojih čudih in jih odkriti svetu.

*) Ali tudi zdaj Kranjci na Dunaju tako? Vr.

Ta dežela ima že nad tisuč lét ime Carniolia, Krauja, tedaj je stareja od Avstrije, Štajarske in drugih dežel.

Glavnega mesta Ljubljane (poprej Emona imenovane) začetek je leto 1231 pred Kristusovim rojstvom, to mesto je tedaj 450 let stareji, kakor mesto Rim.

V Ljubljani se nahaja veliko spominkov iz starodavnih časov, rakve starodavnih poganov in družih znamenitost.

Na Kranjskem (Notranjskem) je jama, katera je dve uri hodá dolga in se v nji vidi polno kamnitih podob, ter nevedni ljudje menijo, da so te podobe okamneli človeki in okamnele živali.

To je vse čudo. — Čudo nad čudo pa je, da je vojvodina Kranjska, kakor je dolga in široka, obdana z močnim zidom, pa ne iz opék (ceglov), ali iz navadnega kamenja, temveč iz čistega zlahtnega kamenja, ki se mu pravi „ahat“... Menim pa s tem abatom svetega mučenca Ahacija, katerega je kranjska dežela izvolila si patrona, in ta je tisti močni zid, katerega priprošnja Kranjce varuje pred vsim hudim.

Da so svetniki res močni zid kerščanskemu ljudstvu, je pripoznalo že davno mesto Antiohija, od katerega je gerški cesar Leon zahteval truplo svetega Simeona Stolpnika, na katero zahtevanje je pa mesto cesarju odvernilo, da se to nikakor ne mora zgoditi, kajti ta svetnik je najterdnejši zid mestu Antiohiji.

V vojski zoper Turka je junaški kranjski vojskovod Andrej Turjaški s svojo vojno vred na pomoč klical sv. Ahacija, in ta junak je z malo peščico 4000 vojakov nad 50000 Turkov pri Sisku ravno na god in praznik sv. Ahacija 22. rožnika leta 1593 slavno zmagal in uplenil turški tabor.

(Od tega plena se v ljubljanski stoljni cerkvi še zdaj vidi mašni plajš, ki je narejen iz obleke turškega poveljnika, odpadnika Hassan pašata. Ta plajš, kazula, se rabi pri ss. mašah vsako leto en dan, to je, v god sv. Ahacija, 22. rožnika. Tudi v Idriji se vsako leto svetega Ahacija praznik obhaja z največo slovesnostjo, ker ta dan se je nekđaj našla glavna žila rude živega srebra.) (Konec nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Zakasnjeno, pa še zmeraj zanimivo. Božičnica v Marijanišču 26. dec. 1886.) Premilostni kuez! Visokorodni gosp. dež. predsednik! Slavna gospoda! Šest in osemdeset let preteklo je nad 18 stoletji v valovih časa, kar je nad jaslicami, v katerih je perve trenutke svojega zemeljskega življenja preživel Zveličar sveta, iz angeljskih ust začul se preveseli glas: „Slava Bogu na višavah, in mir ljudém na zemlji!“

Kar so več sto let prej že napovedovali preroki Gospodovi, spolnilo se v polnosti časa. Željno pričakovani dojde v osebi majhnega, slabotnega deteta, večno-rojeni Sin Očeta, Gospod mirú, naš Zveličar Jezus Kristus pride iskat in zveličat, kar je bilo zgubljeno.

Kaj pa je bil zgubil človeški rod? Eno in vse — namreč ljubezen; ljubezen, ktera je iz Boga in človeka pelje k Bogu, in življenje človeško razsvitljuje v svetlobi božji. Preglejmo, predragi, vsa zla, ki nas in druge hudo tlačijo na svetu, preiskujmo vzroke, zakaj zdihujejo družine, narodi in cele države v nesrečah, in skrajni vzrok temu najdel se bode le v pomanjkanji ljubezni. Resnične so besede: „Ljubezen zgubljena, vse zgubljeno: ljubezu zopet dobljena, vse pridobljeno.“

Kristus gospod pride tedaj, da zlasti v svoji osebi pokaže pravo podobo ljubezni, da z naukom svojim, s svojim terpljenjem in smertjo zopet zasluži ljubezen človečanstvu. Tudi povzdigne zato ljubezen k prvi, glavni zapovedi, ter nam zapusti ljubezen v svoji zadnji oporoki.

Ljubezen pa ni v samih čutlejih, ona se kaže v dejanju, v delih, in obrodi naj blagše sadove.

Tak sad prave keršanske ljubezni nam predstavlja ta sirotišnica, naše Marijanišče. Vstanovljena od Vincencijeve družbe, koja se pečá le z deli keršanske ljubezni in vsem res potrebnim in ubogim po moči skuša pomagati, vzderševa se z milimi darovi blagih dobrotnikov, zlasti velečastitega gospejnega odseka Marijanišnega. Prizadevala se je in prizadeva se ta sirotiška odgojilnica zadostovati svoji nalogi, ki izvira iz ljubezni.

Šteje sedaj 121 sirotiških dečkov, in sicer 110 notranjih gojencev 11 pa tako zvanih zavetišnih dečkov, ki so po dnevi z vsem potrebnim preskerbljeni v zavodu, na večer pa se vračajo k svojim. Znanstveni kakor tudi navstveni napredek je čisto vgoden, red v zavodu zgleden. Zato imamo se zahvaliti previdnemu in doslednemu vodstvu. preč. g. dr. Lampeta in nevtrudljivi in darežljivi delavnosti blagih šolskih Sester.

Omeniti mi je še, da privatna šola v Marijanišču, v kateri se nahaja 45 deželnih vstanovnih dečkov, je zadobila letos pravo javnosti, ter smé dajati popolno veljavne spričala, kakor javne ljudske šole; dalje, da je domača kapela ne le popolnoma dodelana, nego tudi z vsem previdena, razun orgelj, ki jih dobí meseca maja l. 1887. Vsak dan zdaj že se v nji mašuje, ob nedeljah in praznikih pa opravlja se redno tudi vsa dopoldanska in popoldanska služba božja, ki jo obiskuje tudi več pobožnih iz okolice.

Kar je še naj bolj potrebnega in pred vsem doželjeno, je to, da se dozida in zverši še zadnja tretjina hiše, česar se čim preje lotiti naméravamo. Sredstev zato imamo sicer še silno malo, gotovine le 3.500 glđ. iz zapuščine pred kratkim umerlega posestnika Jožefa Rozmana; toda vse zaupanje stavimo v Boga, ki nas gotovo ne bode zapustil, ter bo obudil nam milostnih in dobrodelnih serc.

Konečno izrekam še v imenu Vincencijeve družbe in ubogih naših hišnih sirot naj toplejšo zahvalo vsem prečastitim, blagorodnim gospodom in gospém za obilno vdeležitev pri današnji slavnosti; naj iskrenejši zahvalo bodi pa tudi vsem blagim dobrotnikom in dobrotnicam za vso dejansko nam skazano ljubezen, ter ob enem zagotavljam, da dan na dan za njih časni in večni blagor iz 120 nedolžnih serc se proti nebesom povzdigujejo pobožne molitve, in tudi pri sv. maši se njih v ljubezni spominjamo.

Po končani slovesni predstavi sledilo je navadno obdarovanje dečkov z božičnimi darovi zdolej v obednici, kjer je postavljeno božično drevesce in kamor so bili vljudno povabljeni navzoči častiti gospodje in gospé.

A. Jarc.

Terst. (*Postni pasturški list.*) Premišljeval sem, kaj bi vam, predragi v Gospodu! nar bolj pripravnega in vašim dušam naj bolj koristnega pisal v svojem pastirskem listu za bližajoči se sveti čas štiridesetdanskega posta; kar mi pride na misel znamenit dogodek iz življenja sv. Ambroža, Milanskega škofa. V Tesaloniki, slavnem mestu v Macedoniji, kjer je imel včasih svoj sedež veliki cesar Teodozij, dvignila se je nekega dne strašna vstaja ali punt, v katerem je bilo pomorjenih ne le veliko število meščanov, ampak tudi mnogo cesarskih vradnikov. Cesar Teodozij že po svoji naravi nagle jeze in pa še od nekega dvornika našuntan, je sklenil oestro

se maščevati nad upornimi meščani. Toda, komaj je bil odposlal grozovit ukaz, da naj se pomoré meščani v Tesaloniki, postane cesar resen, premišljeva in spozná, da se je prenaglil; hitro odpošlje drugzega poslanca v Tesaloniko, da bi, ako mogoče, rešil uboge meščane grozne smerti. Pa žalibog, bilo je prepozno! Teodozijevi vojaki so bili že obkolili in zajeli veliko množico meščanov, ktere so bili nalašč zato zvabili k javni igri, ter so v blizo treh urah do 7000 ljudi pomorili.

Ko zvé sv. Ambrož to žalostno novico, piše takoj cesarju pismo, v katerem ga ljubeznjivo pa resno opominja, naj si z očitno pokoro, kakoršna je bila po tadanjih cerkvenih postavah predpisana za tolike pregrehe, sprosi odpuščenje od usmiljenega Boga. Teodozij pa se ne zmeni za to dobro in pravično naredbo sv. škofa ter hoče neki dan kakor navadno iti v cerkev k službi božji. Toda sv. Ambrož, ves goreč za čast božjo in sv. Cerkve in poln očetovske skerbi za sebi izročene ovčice, hití do cerkvenih vrat, zastopi cesarju vhod in pravi: „Ni ti dovoljeno stopiti na posvečena tla cerkvena, dokler nisi opravil naložene ti pokore za toliko pregreho!“ — Na ta nepričakovani sprejem pravi Teodozij: „Saj se je tudi David hudo pregrešil, in vendar ga Bog ni zaverigel.“ Pa z resnim in krepkim glasom mu odgovori svetnik: „Prav, ako si posnemal Davida grešnika, posnemaj ga tudi spokornika!“ Ves ginjen po teh besedah se Teodozij ponižno podverže naloženi pokori ter se spravi s Cerkvijo in z Bogom.

Ta zanimivi dogodek mi podaja predmet za duševno hrano, ktero hočem ponuditi za sv. čas štiridesetdanskega posta preljubim ovčicam svoje škofije.

Obadva — cesar Teodozij in sv. Ambrož — se sklicujeta na Davida kralja: eden na Davida kot grešnika, drugi na Davida kot spokornika. Kako lepo in koristno premišljevanje in kako pripravno za sv. čas štiridesetdanskega posta!

Premišljujmo najprvo Davida grešnika. David je bil mož po volji božji, in Bog ga je obdaroval z mnogimi darovi, duševnimi in telesnimi; ker pa ni dovolj čuval svojih oči ter ni zatajeval mesene poželjivosti, pozabil je vsepričujočnosti božje in sv. postave ter storil velik greh, postal je prešestnik. — Kakor pa ima vsako djanje, naj si bo že dobro ali slabo, primerne nasledke, tako ga je tudi zapeljal njegov prvi greh, da je postal še ubijavec. „Je reč zanimiva in čudna“, pravi učen razlagavec, kako more strast, ki je na videz tako majhna in neznaatna, tako spremeniti značaj moža, in celó moža, kakoršen je bil David. Naj bolj pohleven in dobrotljiv kralj postane na mah grozovit trinog ali bolje, kervoločua zvér!“ In res, David omamljen po slepi strasti hoče zakriti greh prešestva z Betšabejo s tem, da zapové umoriti njenega moža Urija. Po istem Uriji namreč, ktereга je on s svojim grehom osramotil in žalil, pošlje svojemu vojvodu Joabu pismo s poveljem „naj postavi Urija v vojski na tak kraj, kjer je najhujši boj, da bo prav gotovo poginil.“ To se je tudi zgodilo; ko oblega Joab mesto Rabbath, postavi Urija na kraj, kjer je bila naj večja sovražnikova moč; boj se vname in sovražniki pobijejo mnogo Davidovih vojakov, med temi tudi Urija.

Na te dogodke je mislil in se skliceval cesar Teodozij. Premišljevali smo sedaj Davida grešnika, premišljujmo ga še spokornika.

Glejte tam v krasni palači Jeruzalemu plavajoč v obilnosti vsega, kar si človeško serce poželi, glejte tam v bogato opravljenih sobah, kjer čaka na njegov migljej sto in sto strežajev, glejte tam kralja Davida, kako hodi okoli iskajoč mirú, pa sladko spanje beží od njega in celó utrujenost mu ne more zatisniti oči; zato vpije več vsled žalosti, kakor vsled dolzega časa: „Moje oči

budijo celo noč." Ves potert od silne žalosti toži in zdihuje revež — a tolažbe najti ne more; „noče, tako kliče, noče hladila duša moja!" Terpinčen od strašne serčne bolesti bi se rad oprostil na kakšen način te britke žalosti, pa še besed ne najde, da bi izrazil svojo bolečino: „žalosten sem bil, pa nisem odperl svojih ust," tako milo toži. —

Odkod neki in zakaj je tako vznemirjen, zakaj tako poln žalosti in britkosti David, ki je veljal za naj-srečnejšega človeka! Vzrok nam pové kralj sam rekoč: „Mislil sem na pretekle dneve, in na misel so mi prišla leta večnosti, premišljeval sem noč v svojem sercu in tehtal in čistil sem svojo dušo." In ko premišljuje dvojni svoj greh in preteklo življenje po grehu omadežano, in ko premišljuje svojo prihodnost in zaslužen kazni, ki ga tam čaka, poloti se ga britka otožnost, malo da ne obupa nad miloserčnostjo božjo, in zato kliče, ko mu žalost do verhunca prikipi: „Mar nas bo Bog na večno zaverge, ali se ne bo dal več potolažiti?" V tem trenutku pa zablisi v njem iskrica zaupanja na usmiljenost božjo, in po tej okrepčan in poživljen pravi: „Rekel sem, zdaj začnem!" kakor bi hotel reči: Moja spreobrnitev je določena; da, v tem trenutku se je že pričela. Pogum tedaj! sedaj, da, sedaj pričnem! Spoznavši pa, da ta čudni in nagli spremen, ki se je zveršil v njegovem sercu, je provzročila vse-mogočna roka božja, pravi poln serčne hvaležnosti in ponižnosti: „Ta spremen prihaja od desnice Vsemogočnega" in povzdignjen in okrepčan tako na svoji duši kliče: „V dnevu svoje britkosti sem dvigal svoje roke po noči k Bogu, in uslišana je bila molitev"

Glejte tu, preljubi, pot povernitve Davidove, kakor nam jo sam popisuje v svojem 76 psalmu, ki je tako rekoč odmev njegovega najlepšega psalma, namreč 50ega, ki se prične z besedo: „Miserere" ali „Usmili se me, o Bog, po neskončni miloserčnosti svoji!" Ta psalm, ki se pogostoma moli v duhovnih molitvah, osobito pa veliki teden, nam kaj lepo in jasno dokazuje, kako hitra, velikodušna in stanovitna je bila Davidova spreobrnitev.

1.) In ni bila brezvspešna njegova prošnja. „Bog, vedno poterpežljiv in usmiljen in pripravljen preklicati kazen" (Joel. II. 13), mu pošlje preroka Natana, ki ga spominja njegovega greha v lepi priliki ter ga pripravi, da se David sam obsodi in zavpije: „Grešil sem zoper Gospoda!" (II. Reg. XII. 13.) Ne išče izgovorov resnični spokornik, še na to ne misli, da bi navedel opravičujoče ga vzroke, marveč naravnost spozná svojo pregreho, pripogne glavo, terka na svoja persa, pretaka solze resnične pokore in zdihuje: „grešil sem!" Da, grešil sem, hudo hudo sem grešil zoper Boga! Kaj sem storil, o neskončni Bog! „Tebi samemu sem grešil in v pričo Tebe sem storil svoj greh!" (Ps. 50. 5.) O le predobro „spoznam svojo krivico, in moj greh mi je vedno pred očmi!" (vers. 4.)

2. Valed te odkritoserčne in resnične izpovedi zagotovi Natan Davida, da mu je odpuščeno: „Gospod, mu reče, ti je že odpustil tvoj greh." (II. Reg. XII. 13.) Ker je pa neskončna usmiljenost božja vedno v tesni zvezi z božjo pravičnostjo, zato naloži tudi Natan Davidu pokoro za storjeni greh; in David se ponižno ukloni in voljno sprejme to pokoro. Poterpežljivo prenaša vse nasledke svoje pregrehe in ne odpre svojih ust, da bi tožil, ko ga kaznuje Oče nebeški, „ki tepe tiste, ktere ljubi" (Hebr. XII. 16.); da, on želi še več storiti in terpeti, da opere svoje dolgove in se obvaruje večjih v prihodnjem življenju. Prav ima sv. Avgustin, ki pišoč o Davidovi pokori pravi: „Bog ni pozabil ga po očetovsko kaznovati, tako da je bil po svoji izpovedi in pokori

rešen večnih kazni, po časni britkosti je bil skušan in v dobrem poterjen."

3.) Slednjič David se je spreobernil tako, da ni več grešil: njegov kes je bil plodovit in stanoviten.

Ono slovesno obljubo, katero je storil, rekoč: „Obljubil sem in odločil, da hočem spolnovati tvoje pravičnosti" (Ps. 118. 106), je David vestno spolnoval, do konca svojega življenja. Ta nepremakljiva stanovitnost v spolnovanji postave božje je dala spokornemu Davidu moč, da se je vspešno bojeval zoper napade strasti, očistila in olepšala je vedno bolj njegovo dušo in storila slavno njegovo kraljestvo.

David se je bil tedaj v enem trenutku nečujčnosti udal svoji slabosti, pozabil je svojega Boga ter omadežal svojo dušo z velikimi grehi; pa hitra, velikodušna in stanovitna pokora je provzročila, da „ga je Gospod očistil njegovih pregréh, da je povzdignil na večno njegovo moč, da je poterdil pogodbo njegovega kraljestva in prestol njegove slave v Izraelu" (Eccli. 47. 13). Res občudovalni nasledki resnične pokore!

(Konec nast.)

Iz Amerike. 4. sveč. 1887. Kako v daljni Ameriki vejo ceniti slovenske misijonarje, kažejo naslednja ime-novanja:

Preč. gg. Jakob Trobec in Alojzij Plut sta bila od mil. g. škofa Irelanda ime-novana škofijska svetovalca; — preč. g. dr. Bernard Ločnikar, reda sv. Ben., izpraševalec duhovnov (Examinator Cléri); — Č. g. J. N. Stariha izpraševalec učiteljev. Dekana (po predpisu III. občnega cerkv. zbora Baltimorskega) sta imenovana prečast. gg. Jakob Trobec za okraja Wabasha in Goodhue, in Janez Zužek za okraj Houston. —

Letos imamo precej hudo zimo, vender je že precej pri konci in kmalu bo prišla ljuba pomlad, ki je pa pri nas jako kratka; kajti, prav kmalu nastopi dolgo poletje.

Lansko leto imel sem jako mnogo dela, ker sem plačeval dolge na cerkvi. Imeli smo „fair" (kakor tukaj pravimo neki veselici), ter pridobili še čez 1000 dolarjev (blizu 2500 gl. av. v.). Zdaj imam tri lične cerkve, in kar je še več vredno, vse plačane.

Ljudje so kaj radodarni in tudi dobri katoliki. Lanski sv. misijon (katerega so opravljali očetje iz družbe sv. Pavla) je mnogo dobrega storil. Med najboljšimi katoliki, katere imam, so sinovi nesrečne Poljske; v moji fari je okoli 60 družin Poljakov naseljenih. Pa naj bode dovolj za danes; prihodnjič več. *) S.

Post.

Sveta Cerkev, skerbna mati,
Postni nam oznanja čas;
Pripomoček če nam dati,
Greha ubraniti nas.

Blažen bodi čas pokore,
Blažen bodi torej post!
O, stori naj vsak, kar more,
Da bo zlobe greha prost!

Ne le v jedi in pijači
Zatajaj se, kristijan;
Vse, kar kdaj ti dušo pači,
Skerbno pusti vse na stran.

*) Prav vstreženo; prosimo. Naročila so opravljene. Prijatelj, po katerem prašate, je menda oni v Gočah na Ipavskem. Hvala in serčen pozdrav! Vr.

Strasti svoje daj berzdati,
Tvoj sobrat ti bodi gost;
Kruha revnim daj podati,
Gledaj, to je pravi post!

Komur moreš, rad pomagaj,
To pokore glej je sad;
V dobrem nikdar ne omagaj,
Vsim postrezi vsikdar rad!

Dobro delaj, vse sovraži,
Kar je tvoji duši v kvar,
Bolnim streži, jih tolaži,
To prav zlo ti bodi mar!

Dobro delati, pokora
Le je prava, kristijan;
Greh zapuščati se mora,
Še posebno, postni dan!

I. Z

Razgled po svetu.

Avstrijsko „Vaterland“ 23. svečana v vvodnem članku razkazuje, kako se dunajska univerza pojčuje. Dekan pravnoznanskega oddelka je jud, zraven tega menijo, da še to leto dva juda postaneta redna profesorja kaznjivega prava, k temu pa pride še znatno številce privatnih docentov, in če bo reč tako pospeševala, méni „Vaterland,“ bode v nepredolgem času doveršeno pojudenje ondotne juridiške fakultete. — Take dogodbe pač kažejo, kako potrebna je katoliška univerza, katero napravljajo v Solnogradu. Naj se le dajo judom v podnožje dunajski modrijani; sej tega išejo.

Na Francoskem so bili 23. t. m. hudi potresi po več mestih, tudi ni bilo brez nesreče.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Posebni nameni za mesec sušec (marcij).

1. *S. Ekdoksija.* Na ta in vse druge dni v tem mesecu došle, a še ne naznanjene zadeve; da bi Bog odvernil proteče šibe, hude kazni.

2. *S. Jovin.* Priporočeni za smert bolni; pospeševalci boljšega kerščanskega družbinskega življenja; veliko blaznih.

3. *S. Kunigunda.* Hiša habsburška za srečno nje prihodnost; da bi prostožidarji ne vplivali na vradnike in vojake.

4. *S. Kazimir.* „Duhovni in obhajanci“; zedinjeni Ruteni na Ruskem in Poljskem; da bi Bog odvernil velike povodnji.

5. *S. Fokas;* redovi, ki strežejo bolnikom; dragi ranjci priporočeni, da bi dosegli mir in pokoj na onem svetu; za pomoč v bližnjih britkih urah.

6. *II. Postna nedelja. S. Kuno.* Da bi se navzeli ljudje pravega strahu Božjega; da bi nasprotniki spoznali koristi tretjega reda sv. Frančiška; ječe in posilne delavnice.

7. *S. Tomaž Akvinski.* Imenitne volitve; da bi se nauki in véde razvijale res na pravi kerščanski podlagi; zadeve neke katoliške univerze; dominikanci.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata,

naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Neki postni pridigar za pomoč. — Neka oseba priporočena za dušne potrebe. — Bolna oseba se priporoča v bratovsko molitev, da bi ji Bog na priprošnje Naše ljube Gospé presv. serca sv. Jožefa, sv. Frančiška, sv. Antona in vsih svetnikov in svetnic dodelil ljubo zdravje in bi ji dal še živeti saj zarad tako malih otročičev. Zahvala se naznani. Enako druga: da bi na priprošnje omenjenih svetnikov, ji Bog dodelil, da bi bila rešena iz denarnih zadržg. Zopet druga, da bi se ji prihodnje življenje zboljšalo, ter bi si mogla kaj več zaslužiti, ako ji je duši v zveličanje. — Žena priporočuje moža, da bi bil srečen v kupčijah. — Bolna oseba za zdravje.

Zahvale.

Moj mož je bil nevarno zbolel, kakor koleri podobno bolezen je imel; priporočila sem ga Naši ljubi Gospej, sv. Antonu, sv. Frančišku: in v dveh dnéh je bil polnuoma zdrav. — Enkrat šel je iz hiše nekaj razdražen in je hudo zažugal; bala sem se, da bi v slabo tovaršijo ne zašel in zdihnila sem k lurški Materi Božji, da naj ga varuje pred slabo tovaršijo, pijačo in igro: predno je preteklo četert ure, bil je vesel in potolažen doma. Dolžnost me torej veže, očitno se zahvaliti in priporočiti materam in ženam, da naj pokoja in zavetja išejo le pri Bogu in njegovih svetnikih. Gorenjsko.

Imela sem na životu bolečino, večkrat prav britko. Brala pa sem od sv. Jožefa, koliko čudežev se je godilo ravno na prošnjo tega svetnika, in tudi v mojem sercu se je vnelo zaupanje, in pričela sem prav pobožno in z upanjem vdana v voljo božjo devetdnevnicu v čast sv. Jožefa. Med tem časom je bilo še huje, pa vendar nisem zaupanja zgubila ter sem le prosila, — glejte, pa ne zastonj: bolečina je minula tako, da zdaj še znamnja več ni. Bogu bodi čast in hvala in svetemu Jožefu za njegovo močno priprošnje. M. P.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. † V ponedeljek, 21. t. m., je preblaga in dobrotna gospa Marija Jalen, previdena s ss. zakramenti za umirajoče, po kratki hudi bolezni umerla v 71. letu svojega življenja. Bog ji daj večni mir.

Novi knez in škof Kerški, dr. Jož. Kahn, je bil rojen 11. apr. 1839 v Zagriču na Koroškem. Študiral je v Št. Pavlu in v Gradcu. V šolah je bil zmeraj prvi. Posvečen je bil l. 1863 v Gradcu izvoljen od cesarja za kn. škofa je bil 10. sveč. 1887.

Družba sv. Vincencija ima prvo postno nedeljo v stoljni cerkvi zjutraj ob sedmih sveto mašo in skupno sv. Obhajilo; zvečer ob šestih pa letni shod za 1886 v prostorih katoliške družbe.

Vabijo se vljudno zraven vsi udje in prijatelji tega društva. A. Jarc.

Na Verhniki je preč. g. dekan Martin Šlibar, previden s ss. zakramenti, 22. t. m. umerl v 66. letu svojega življenja. Pokop je bil odmenjen na 25. t. m. R. I. P.

V katoliški družbi je poslednjo sredo prav izverstno govoril o dramih in kazališu in bode prihodnjič doveršil to tvarino g. A. Kalan.

Pogansk mertvaški list s kerščanskim napisom nam je prišel pred oči te dni vsebina govori, kako „je bilo Bogú Vsegamočnega vseč“ (!?) poklicati — po

projetih ss. zakramentih — to in to dušo... v boljše življenje, — da bode truplo iz hiše vzdigneno na pokopališče sv. Krištofu izročeno. — da se bodo svete maše brale v raznih cerkvah itd. — To tedaj je vsebina v katoliškem, če tudi nekoliko čudnem zlogu, kar se pri tako imenovanih „parteceteljnih“ rado pripetí. Pa to so bolj stranske reči, če tudi neprijetne; naj večja pataglavost pa je, da ta kerščansko-katoliška — tako resnobna vsebina je obdana s poganskimi figurami, in med temi je v prav nesramni podobi žalujoči Amor s svojo „urno“ nad tekstom, namesto križa. Quousque tandem!

Čestitka o sv. Matiju.

Vso srečo razvija,
Nesrečo razbija
Vsim blagim prijatelom
Naj sveti Matija!

Vr.

Oroslan in vola.

(Arabsko-slovanska.)

Lev na paši vidi dva voliča,
Misli si, to bode dobra piča,
„Ajdi berzo le na delo,
Gostovalo bo se moje žrelo!“
Že gladuh se uskne in pskoč',
Verže na svoj rop se na vso moč...
Al voličev par močan
Roparju se stavi v bran,
Juncev čversti se rogljé
Levu v kožo zasadé.
Glej! v trenutku in na mah
Boj pričnè se, da je strah!
Lev rujove, terga, trè z zobmi,
Maha s taco, kremplje zasadí.
Boj je grozen, res je hud,
Levov pa zgubljen je trud,
Ker voliča skup, zedinjena
Leva besnega odbijata:
Zgrabi enega naj kervolók,
Mu tičí že v koži druž'ga rog...
Čaj! si misli zviti zdaj gladuh:
Kar ne more moč, storí naj zviti duh,
Spravil ta volova bom v razpor,
Srečno za-me se izide bor!...
Zdajci enemu pošepetá:
Brate, slušaj dobri svèt le-tá:
„Od tovarša urno béži preč,
Žalega ne bom ti storil več!“
Volek tó za uh si res zapiše,
Urno od prijatla jo pobriše!..
Meniš, da rešilo ga je to?
Motiš se, moj brate, zlo in zlo?
Lev, ko berzo samca zmaga, zmami,
Je begúnu tud' že za petami,
Zgrabi ga, kostí mu vse zdrobí,
Z mesom pa veselo se gostí.

Bralec, kaj se tebi zdí,
Kaj dogodba ta učí!
„Edinost hišo zida, stavi;
Razpor jo zruši in zapravi!“

Dobrotni darovi.

Za študentovo kuhinjo: Č. g. župn. Andr. Pavlič 5 gld. — Iz Tersta 2 gld. — A. St. „za zobé“ 1 gld. — V prijazni družbi dober prijatelj 1 velik šmarni terdnjak. — Pod nasl.: „Za pridne učence“ 2 gld. — Č. g. kapl. g. Laznik 3 gld. — Č. F. K. iz Č. 1 gld. 50 kr. — J. 50 kr. — Čast. g. kaplan M. Malenšek 4 gld. — Gospa M. Turk 1 gld. — G. L. Ravnik 1 gld. — Naklo 5 gld. — Č. g. Fr. Marešič 2 gld.

Za sv. Detinstvo: G. Lovro Ravnik 25 gld. 4 kr. *) Iz Dola 3 gld. po č. g. župniku. — Iz Tersta 80 kr. — A. St. 2 gld. — Č. g. kapl. J. Laznik 5 gld. — Naklo 53 gld. 24 kr. — Iz Št. Vida pri Ljubljani po čast. g. kaplanu 54 gld.

Za sveto leto: Nabirke pri Sv. Trojici čast. g. župn. Jož. Gerčar 30 gld. 30 kr.

Za sv. Očeta: F. K. S. 2 gld. — Č. g. kaplan J. Laznik 2 gld.

Za Don-Boskov misijon v Torinu: „Ad majorem Dei gloriam“ 10 gld — Pod naslov.: „Za duše v vicah“ 5 gld. — Dve dobronici 3 gld.

Za Marijanišče: P. č. P. Albinu 4 gld. — Čast. g. Kukelj Anton 5 gld. — Č. g. kapl. J. Laznik 2 gld.

Za hišo kat. družbe rokodelskih pomočnikov: Gosp. Oroslav Dolenc voščeničar, 100 gld. — Milgsp. proštr. Ant. Jarc 25 gld.

Za pogorelce v Kuteževem: Čast. g. Fr. K. iz Č. 1 gld.

Za cerkev Jezusov. presv. Serca: Neimenovan 2 gld.

Za bratovščino za duše v vicah: Čast. g. kaplan M. Malenšek 1 gld. 50 kr.

Za razne najpotrebniše reči: „V čast Božjo, v slavo Marije in njenega ženina sv. Jožefa“ 30 gld.

Za afrikanski misijon: Neimenovan 5 gld.

Za bratovščino S. R. Telesa: Iz Tersta 1 gld.

Za cerkev ss. Cirila in Metoda v Solunu: Čast. g. kapl. J. Laznik 3 gld. — Z napisom: „Ss. brata Ciril in Metod, prosita prav iskreno za povernitev razkolnikov v edino-pravo katol. Cerkev“ — 25 gld. — Z napisom: „Dušam v vicah v rešenje“ — 25 gld.

Za stoljno cerkev v Sarajevi: Č. g. kapl. J. Laznik 3 gld.

Za misijon v Saloniku: Čast. gosp. kapl. J. Laznik 3 gld.

Za dr. Jegličeve naprave: Čast. g. kapl. J. Laznik 3 gld.

Za zidanje silno potrebnega bogoslovskega semenišča v Bukarestu: „V večo čast Božjo“ 5 gld.

Za zidanje frančiškanske cerkve v Mostaru v Hercegovini: „Benedicti erunt, qui aedificaverint te (Tob. 13. 16). 10 gld. — „Za duše v vicah“ 5 gld.

Za sirotiško šolo oo. Trapistov v Banjaluki: „Pustite male k meni“ 5 gld.

Za usmiljene Sestre v Adrijanopolu: 5 gld.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. Šl.: Naznanjeno odpravištvu. — G. Š. v T.: Pismi ste se srečali, pa nič ne dé; tudi tako prav: hvala! — G. Janko R. v M.: Naročili založništvo; pozdravljeni! — G. J. Z. R.: Vaš prav dobri svèt oziroma nove bratovščine pride na zadevno mesto in potem, kakor bo primérno, tudi v „Dan.“ — G. Jož. L. na D.: Utegnilo bi prav priti; prosimo. — G. J. Gol. v Podg.: Naročnina oddana založništvo. Serčno pozdravljeni! — G. J—č: Inten. oddane v Bosno.

*) V zvezkih „Dejanja sv. Detinstva“ so naznanjene imena tistih, ki naravnost vodstvu pošiljajo zbirke.